

Budapest, 1875.

26. szám.

Julius 1.

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lapszerkesztőséghez (Lövész-utca 11. sz.) kérjük küldeni.

A boldogság.

II.

(Cs. J.) Az érzéki körben forgó ösztönök, amint láttuk, valamennyien hozzájárulnak boldogságunk műveléséhez, de annak egyedüli alapjául egyiket sem fogadhatjuk el.

Lépünk egy fokkal fölebb s vizsgáljuk a képző ösztönöket, hová a művelődési készség, a tudási és kifejlési ösztönök tartoznak.

Ezen ösztönöknek kiválóbb emberei már magukat művelteknek és gyakran igen nagy erkölcsi erővel rendelkezőknek tartják, holott a legtöbbször nem egyéb ama mutogatott erkölcsi erő, mint eme ösztönök valamelyikének nyilvánulása, melyhez a szabad akaratnak alig volt valamai köze.

A művelődési készség az első, mely az ember megkülönbözteti az állatoktól, nem azon értelemben mintha ez teljesen hiányzanék az utóbbiakban, mert a madarak is ösztönszerűen eltanulják egymás énekét, a majom pedig különösen kiválik utánzási hajlama által, hanem azért szolgál ez válaszfalul, mert az emberben az erény támaszaul lép fel, minthogy az illetők ezen ösztönük kellő kielégítése után már nem pusztán boldogságérzetet, hanem egyszersmint az érdem érzelmét is észlelik magukban. Ez igen fontos jelenség, mert ezáltal láthatjuk a boldogság és erényesség szövevényes egységének alakulását.

Emez ösztön az emberek külső jeles tulajdonságainak elsajátítására von bennünket s szülőanya az ipar felvirágzásának, nem különben hatalmas gyámola a művészetek- s a társadalmi életnek. Mily örömmel telik el a kézművestanonecz, ha ellesve mesterétől valami tárgy készítményét, azt helyesen előállítani neki is sikerül. Ez által az ösztön növekszik s a kiképzés nehézségeit a vele összekötött boldogságérzet észrevétlenné teszi.

A művészetet sem könyvekből tanulják, mert nem elég itt az ismeret, hanem ügyesség is kívántatik hozzá, már pedig ezt a művelődési ösztön által indítva csupán más mesterektől sajátíthatni el. És mi lenne a társadalomból, ha az emberek a divó szokásokat egymástól elsajátítani nem akarnák? De segélyül jön az ösztön s még az illemszabályok elsajátításához is némi gyönyörérzetet csatol, mi legjobban észlelhető egy elkövetett illetlenség kellemetlen hatásából.

Azonban a boldogság itt is mértéket követel, mert ha művelődési ösztönünket tulságosan hatalmassá növeljük, a szolgálai utánzás békóiba bonyolódunk, s a lélek teremtő ereje végképen elvész. Másrészt pedig, ha kellőleg nem irányozzuk, a testi hiúság bábujává tesz bennünket, s mint piperkőczőket a neveltségesség legérzékenyebb nyilainak céltáblájául tűz ki, vagy a fényűzés ragadó árjába sodor.

A másik: a tudási ösztön, az ismeretek szerzésére sarkall minket, s hogy mily boldogságot képes ez ösztön kielégítése nyújtani, tudja, aki látott valamely tudóst, péld. midőn hosszas fáradozás után egy régi feliratot kibetűzött, mintha az örök élet nyitját fedezte volna föl, úgy örül. Ezen ösztön az, mely a tudományszerzés fáradaimait érdekessé teszi. Hogy hányféle irányozhatjuk ezen ösztönünket, s aszerént mint lehet jó vagy rossz, szent Bernát elég kimerítően tárja elénk: »Némelyek csak azon czélből akarnak sokat tudni, hogy tudjanak, s ez rut kíváncsiság. És mások tudni akarnak, hogy tudományukat eladják, ugymint pénzért, kitüntetésért, s ez rut tizérkedés; mások ismét tudni ohajtának, hogy ők is ismertessenek s ez rut hiúság. Vannak olyanok is, kik sokat ohajtának tudni, hogy másoknak annál inkább épülésére szolgáljanak, s ez a szeretet. Végre némelyek sokat kívánnak tudni, hogy önmaguk épüljenek, s ez az eszélyesség.«

A harmadik e körben a kifejlési ösztön, mely már a két előbbi ösztön által szerettek érvényesítésére von

bennünket, s minden áron szerepet akar elfoglalni a világban. Igen fontos ezen ösztön, nem csak azért, mivel a két előbbinek hathatós támaszul szolgál, hanem főképen azon okból, hogy nagy tettek kivételére serkent bennünket. Az érdemszerzés sajátlagos célja, de hatuságosan növekszik, megelégszik annak látszatával is, s mennél nagyobb méltóságok hajhászása felé hajlik, mert az érdemszerzés útja sokkal hosszabb, sem-hogy azon hatalmassá lett ösztönét kielégíthesse, — épen mint valami hiu hölgy, ki tündöklési vágyát valódiak hiányában cseh gyémántokkal törekszik be-tölteni.

Hányszor halljuk: csak ezt az állást megkap-hatnám, akkor egészen boldog volnék! Boldogságot nyújt tehát ez ösztön kielégítése, de az emberek még többet várnak tőle, mint amennyit valóban szerezni képes, innen a nagyravágyás áldozatainak roppant száma. Az eredeti cél, az érdemszerzés csakhamar átváltozik ellenkezővé, s a legszélsőbb fokát akkor éri el, midőn a méltóság a bűnök könnyebb gyakorolha-tásáért kerestetik, az ilyenről mondja Seneca: »Tan-tum ut noceat, cupit esse potens.«

Sajátságos e kör ösztöneinél az, hogy míg a többi ösztönökkel öszhangzásban miveltetnek, egyenlő mér-tékben szolgálnak az erényesség és boldogság előmoz-dítására, de mihelyt kiemelkednek a többiek fölt, csak kevés ideig képesek még a boldogság tényezőiként szerepelni s csakhamar a bűnök és boldogtalanság eszközeivé válnak.

Korunkban, úgy látom, nagyban dolgoznak ez ösztönök rohamos kifejtésén, mert ezek által hiszik a műveltség gyors haladását eszközölhetni, s csakis a tet-teket tartván szemek előtt, az emberek ott is erényt látnak, hol pusztán az ösztön rohama működik, mely ha szül is még némi boldogságérzetet, közel van már ahhoz, hol csak bűnöket s boldogtalanságot eredményez-het, mert az ipar, művészet, tudomány felvirágzása s a társadalmi emelkedési küzdelem vajmi csekély vigaszt nyújthat ott a szemlélőnek, hol az egyén önmagában meghasonlott. Odvas faként áll előttünk ily virágzó állapot, melyről tudjuk előre, hogy napjai megszámlá-lóvák!

Mi vagy te ember?...*)

Mi vagy te ember?... Báb a kor kezében,
Mit hitvány lomként ide s tova dob?
Avagy tán porszem, mi a gyenge széltől
Föl-fölkavarva égbe szállni fog?
Te volnál ember, ki e méltóságnak
Sárba tiportad fényes öltönyét,
Te volnál ember, ki a lét Urából
Alásülyedtél s levél szolgánép?

»Alkossunk lényt még saját, önképünkre
S önértet által vértezett kebelt«: —

*) Felolvasatott a budapesti közp. papnöv. f. é. jun. 24-én tartott alapítási ünnepélyén.

Igy szólt az Ur és — alkotó az embert.

Isteni szikra, volt mit rálehel.

E szikra lön az olvasztó kemencez,

Melyben az élet drága érczeit

Egészen tisztán, fényében találod; —

Ez ércz: *szabadság és az ősi hit*.

Midőn az élet örömpoharába

A bánat mérget, gyilkolót kever,

S a szív már majdnem megszakad sebetől,

Melyet a sorsnak gyilkos töre ver:

Hit és szabadság az enyhádó balszam,

Melytől a szívben égi béke van;

A sok nyomor közt ez éltető kenyér; —

S te ezt lökéd el tőled gondtalan?

Hit és szabadság kettős ikertestvér

Férfi kebelnek gyöngye, élete;

Virág ez, Hebron-rózsája a szívnek,

Melyet nem ember, — Isten ültete,

Hit és szabadság ez a szent talizmán,

Amely az élet zajló tengerén

Eltüntet minden Scylla és Charybdist; — —

S te ezt eladtad gyáván szolgáleny?

Judás egy csókkal eladta mesterét;

S harmincz ezüsttel lön fizetv' a vér...

Pérez és dícsőség?!... Ez tehát a bálvány?...

Ennél az *üdv* tán mégis többet ér?!...

S mi lön a vég?... a kétségbe'sés, halál, —

Elvész a bűn ott, hol a rény ragyog; —

E *Judás-kor* is csak lejárja magát,

S előbb-utóbb a bosszú jönni fog.

Mi kellene még?... Virághimezte ut?...

Hiszen csak menj a szentek utain,

Hol gyilkos Nerók fáklója világít,

Két ezredévek véres nyomain;

És ott a hitnek szép virágát látod

Ragyogni büszkén; s lépj csak te közé,

Kérdezd meg tőlök, mitől oly pirosak?...
»Azért, mert szentek vére öntözé!«

Föl hát a *hitre*, föl a *tespedésből!*

Te is e szentek unokája vagy!

S midőn az *ösök* már utat jelöltek

Miért ne lenne az utód is nagy?

Két ezredévek fénye ragyog reád,

Amely most téged nagy tettekre hív;

S ott a babér is nagy lesz fönn — a *menyben*,

Mert ott az *üdv* vár arra, aki hív. —

Hajnai József.

Samu bácsi.

Elbeszélés.

Szépfaludi Ö. Ferencztől.

(Folytatás.)

III.

A látogatásnál Malmos Friczi igen élénk gaval-
lérnak bizonyult, míg Czifra Elemér egészen kétségbe

volt esve, hogy olyan nagyon keveset is beszélhetett, mivel Emma kisasszony előtt kitűnhetett volna. — De nem csak viseletével, nem csak a kevés beszédével, hanem még a toilettejével sem volt megelégedve. Ugy szerette volna, ha inggalléra valamivel jobban ki lett volna keményítve, ha inggombjai valamivel jobban fénylettek volna, — ha kabátja jobban simult volna karesu derekára. De hát ki is gondolta, hogy ennek a morózus Samunak olyan szeretetreméltó kis huga van, kinek a kis ujjában több kedély van, mint Samu bácsiban. Pedig Samu bácsiban volt kedély, csak hogy mélyen el volt rejtve a legdrágább gyöngy a tenger fenekén!

Elemér egész litániát gondolt össze azokról a dolgokról, megjegyzésekről, melyek az ő első látogatásának ügyetlensége fölött elmondattak. És ezen már nem igen lehet segíteni. Aki valami dikeziójába belesült, hiába akarja helyrehozni, úgy belemerül a kiigazítások labirintjába, hogy a legügyesebb Ariadne sem tudja kimenteni.

Szegény Elemér barátom, ha tudnád, hogy épen félszegségem miatt kedveltek meg; hogy ha Malmos Friczivel akartál volna vetekedni a csevegésben, elvesztetted vala azt a tiszteletreméltó nymbust, mely a mama és Emma kisasszony előtt úgy emelt. Nem is beszélnek másról, csak te rólad. A Malmos Friczi szépsége is unalmasnak tűnt fel a te igénytelenséged és szerénységed mellett. A szerénységnek is vannak néha chancejai, mint a vakmerőségnek, bátorságnak. A véletlen választja ki legjobban az alkalmakat. Czifra Elemér az első látogatás óta mindig csak azon gondolkodott, hogy nem csinált-e ő első alkalommal olyan hibát, hogy most már többé helyre sem hozhatja. Malmos Friczi, ki jó szívvvel, de meglehetősen elbizakodottsággal is meg volt áldva, nagyokat töprengett magában, hogy nem hódította-e meg tulságosan Emma kisasszony szívét, úgy hogy majd ki sem fog lehetni gyógyítani. Pedig hát arról szó sem lehet, hogy az ő nagyra törekvő lelke megakadjon ily igénytelen szőke leánynál. Magasabbra, magasabbra föl! — Malmos Friczi sas, repül felhőkön át, felhők felett. Bárány Samu pedig gondolkozott, nagyokat lépegetett otthon szobájában, úgy hogy a kis Emma először azon ijedt meg, hogy saját kis szivecskéjének vannak-e ily roppant tempójú verései, aztán pedig azon gondolkozott, hogy mi lelte a Samu bácsikát, hogy oly nyugtalanul és szorgalmasan tapossa a földet, mintha szüreti taposónak fogadták volna föl? — Ha valaki észrevenné szivecskéjét hangos dobbanásaival? — Oh nem hallja meg senki, nem veszi észre senki. Ki gondolna ily kis lány szive állapotjával? — A mama el van foglalva a kötéssel, olvasással; Samu bácsi izmait feszíti és lábát trainirozza, az a fiatal ember pedig, ki úgy félre ült, oly rosszul találta magát körében már a minap is, hogy örvendett mikor távozhatott. Oh, a fiatal ember bizonyosan nem is fog reá gondolni soha!

Bárány Samu nem hiába lépegetett olyan nagyokat szobájában. Bárány Samu minden lépésének megvan a maga jelentősége. Vette kalapját, botját, pedertintett egyet bajszán, szakállát is rendbe hozta, sőt a tükörbe is belepillantott, mit pedig oly ritkán szokott, hogy most is, mikor meglátta a saját nagyreményű

ábrázatát, egész tisztelettel hajlott meg előtte, mint valami ismeretlen gavallér előtt. Malmos Friczi egészen megijedt, mikor Samu nagy lépteivel egyszerre előtte termett és a legnagyobb resignatio hangján mondá: Ime itt vagyok!

Valami idegen ember egész más dolgokat okozkodott volna ki ebből a felkiáltásból. Azt, hogy most egy ember van itt, ki magát a legnagyobb áldozatra szánta el, ki nekimegy a tengernek, vadkannak, halálnak, veszedelemnek, — ki megteszi, amire vállalkozott, akár török, akár szakad. Nincs visszavonulás.

Malmos Friczi megértette és müértő mosolylyal válaszolta: »Valahára! Lásd, ezt előbb is megtehetted volna!«

Malmos Friczi karon fogta Samu barátját, és alig fordult a mutató öt perczen túl, már Bárány Samu ismerte a legszebb asszonyt, ki szép szemével nagyobb bajt okozott, mint milyennel megbirkózhatott. Ezek a szép szemek törbe csalták, fogva tartották és örök nyugalmatól megfoszták!

IV.

A remélő egy szalmaszálba is megkapaszkodik és nem törődik vele, ha a másik perczben már oda is vész az örvénybe. Bárány Samu pedig nem csak szalmaszálat látott maga mellett, hanem valósággal benne képzelte magát a csolnakban, mely boldogsága felé indul. Benne csak is annyi ügyességnek kell lenni, gondolá, hogy úgy vezesse az irányt, hogy más felé ne botorkáljon és föl ne forduljon valami váratlan akadályon. Bizott teljesen sorsában. Arról nem is álmodott, hogy a nap néha annyira elveszi a szegény gyarló ember szemevilágát, hogy, bármint igyekszik, tisztán nem képes többé látni és néha nem látja meg a mellette levő veszedelmet.

Bárány Samu, mikor Malmos Ábrahámné előtt először megjelent, rögtön arra gondolt: vajjon melyik évben is születetett a doktor? — Annyi bizonyos, hogy annyi évvel idősebb volt a feleségénél, a hány évet Bárány Samu számlált.

Már hogy lehet ilyen öreg embernek ilyen szép fiatal felesége? — gondolta magában Samu, és e gondolat elárulja, hogy sokkal jobb indulattal viseltetett a szép doktorné, mint a doktor ur iránt. Mi különben nem is csoda. A doktor is olyan haragos, roskedvű, mindig komor uriember volt. Kinek legfontosabb dolgai közé tartozott annak a themának a megfejtése: hogy miért is születik az ember, ha egyszer mégis meg kell halnia? — Ha már senki nem hallgatta meg tudományos értekezéseit, öcsese: Friczi ur mindig birt annyi lovagiassággal, hogy nagybátyját reggeltől estig meghallgassa. — Ez a mulatság mégis kedvesebb volt előtte a piketirozásnál, melyet teljes életében nem tudott megtanulni.

Bárány Samu ur ritkán szokott volt az életben valamit a legnagyobb határozottsággal kimondani; hanem ha kimondta, az olyan bizonyos volt, hogy a nap inkább beállhatott zöldséges kofának, mint hogy ez ne teljesüljön. Bárány Samu pedig nem hiába mondta már egyszer: »Nagyon szép asszony!«, tovább is kellett

folytatnia és tovább is folytatta, mert másodszor már azt mondta:

»Ez, vagy soha senki!«

Aki körülbelül eltalálni vélte e szavak értelmét, azelőtt nem valami keresztényiesnek tűnhetett föl, mert vagy azt okoskodható ki, hogy ez a Samu ur oly roppant türelemmel fog bírni, hogy Ábrahám doktor urat békességesen bevárja, míg szent Péter kapuján áthalad, vagy okokat és módokat fog találni annak a bebizonyítására, hogy az ember születik és meghal. Sokan örvendenek a születésnek, mások örvendenek a halálnak; egyik nap járunk mi a kövön, másik nap a kő, a sírkő van fejünk fölött, és ez így megy napról napra.

Samut Malmoséknál szívesen fogadták. Malmos doktor ur — bár jól tul volt az ötvenen — nem tartozott azon emberek közé, kik féltékenykednének. Egyszer jószívüségéből egyik öreg collegája azt a tanácsot adta Ábrahám doktor urnak, hogy olyan szép fiatal asszonyt, mint a szép ángyika, kurtább pórázon kell tartani, mert a baj könnyen megesik. A doktor ur hidegen megjegyezte, hogy az eféle haszontalansággal nem keseríti az életét.

»Vagy ártatlan vagy bünös! Ha ártatlan, sértem ok nélkül; ha bünös, megboszulom őt is, csábítóját is!«

Az öreg kollega nem adott több tanácsot, de nem is adhatott, mert Malmos Ábrahám ur azonnal elfordult tőle és azóta nem beszélget az öreg collegával.

»Olyan rozszak ezek az emberek, még a legigazabb angyalok iránt sinesenek kimélettel!« panaszkodott a doktor unokaöcsésének Friczinek és Czipra Elemérnek, kik majd mindennapos vendégei voltak a Malmos-családnak. És félreértések kikerülése végett meg kell jegyeznünk, hogy mikor Malmos Ábrahám doktor ur »angyalok«-at említett, bár többes számban beszélt, legkevésbé sem volt szándokában Isten eme földöntuli teremtményeinek neve alatt más földi lényt is érteni, mint saját gyönyörűsége, szép és minden jóssággal s szeretetreméltósággal felruházott kedves feleségét.

Malmos Friczi és Czipra Elemér teljesen igazat adtak az öreg doktor urnak, hanem azt a mondását sem felejtették el, hogy őt is, meg a csábító is megboszulná, ha úgy hozná a sorja. Nagyon resignált ember az ilyen vén doktor, s hozzá még milyen mindenféle por, pilula, kénőcs áll rendelkezésére, mely észrevétlenül oltja ki az emberek életét ez árnyékvilágból. Ha a doktor ur valamit észrevenne, korántsem hívná ki duellumra, pisztolyra, kardra, törre, hanem egy szál pilulára, és másnap csak azon venné magát észre a vetélytárs, hogy szépen éneklük koporsója fölött a »circumdede-runt«-ot. Nagyon meggondolni való dolog.

Malmos Friczi, az unokaöcs, ki tizenhat éves korától — mióta Havasközi Matild Malmos Ábrahám doktor urnak a felesége lett — mindig a ház körül ódöngött, alig merte magának bevallani, hogy úgy van, pedig úgy volt: szerelmes volt a szép ángyikába. — Az a sok rokoni kézsorítás, számtalan kézsók, mi a bácsinak meg a többi látogatóknak sem tűnik föl, a rokon szívére nem maradhattak hatás nélkül. És az ángyikának nem csak a kézsorításból jutott. Malmos Friczi bárhol volt, bármit vett, soha sem feledkezett

meg a szép asszonyról, kit legjobban szeretett »rokonai« közt. (Nem nagy áldozatba kerülne szeretnie, ha nem is volna rokona, gondolá magában Czipra Elemér.) Egy kis virágbokréta, egy legyező, akár egy szál ibolya olyan jól esett az ángyikának, hogy másnap egész hódítóra kötötte meg Friczi ur tarka vagy két nyakkendőjét vagy megengedte, hogy a jó rokon most ide is elkísérhesse, meg itt is megvárhassa. Bálban többet tánczolt vele egy tourral vagy megengedte, hogy mindig közelében lehessen. Friczi ur engedelmeskedett: elült volna a szép ángyika mellett akár az itéletnapig, ha a Gondviselés hasonló jó egészséggel áldja meg, mint a milyennel most meg van áldva.

Az ángyika szivessége senkinek fel nem tűnhetett, mert más iránt sem volt nagyon tartózkodó. Táncz közben sokszor maga ment oda Czipra Elemérhez és így szólt: »Maga olyan gyáva, hogy soha sem fog tánczolni, ha a tánczosnője ide nem jó. Akar velem tánczolni, fenntartottam maga számára egy négyest. Jól tettem?« — Czipra Elemér ilyenkor úgy el volt érzékenyedve, hogy ha Matild azt kívánja tőle, hogy a Cimborasso tetejét hozza ide a piczi lábai alá zsámolykának, készséggel megígérte volna; hanem ha azt kívánja tőle, hogy ezt a jószívüségét most mindjárt szépen köszönje meg, arra épenséggel nem vállalkozott volna. Oda nézett hosszasan a szép asszony ruhájának uszályára, aztán megcsókolta kis kezét és a csillárok bámulásán végezte, mintha azok tettek volna vele valami rendkívüli szivességet. Ilyenkor Elemér is azt hitte, hogy nagyon szerelmes a Friczi szép ángyikájába.

V.

Czipra Elemér és Malmos Friczi csak úgy usztak néha a boldogságban, melyet maguknak képzeltek és a szép ángyika segedelmével valóságosan megteremtettek vélték. Csakhogy az ily szerelmek nem veszedelmesek; csöndesen folynak, mint a patak vize. Bárány Samu keble háborgó tengerhez volna hasonlítható, melynek egy hulláma százakat nyelhet el fenekére.

Czipra Elemér nem is egyszer volt szerelmes, sőt, ha őszinte vallomást tett volna maga előtt, be kelle vallania, hogy alig van annyi hajszál a fején, a hány-szor életében szerelmes volt. Czipra épenséggel nem tudott olyan válogatós lenni, hogy egyikre vagy másikra (akár asszony, akár leány) határozottan rá merje fogni: Ilyen nincs több az egész világon! — Hisz ha egyszer megy újra végig a váczi utcán, már azonnal lát százat meg százat, kinek ép oly szép szeme, homloka, olyan piczi eperajka, dombor melle és karsu termete van, mint annak a hölgynek, kit már majdnem ideáljául választott ki. Czipra Elemér ur azt sem találta volna valami különösnek, ha egyszer csak azon veszi magát észre, hogy százba is szerelmes.

Az ilyen embereket sokan a legboldogabbaknak tartják. Nem kell félni, hogy öngyilkosok lesznek, nem kell tőle tartani, hogy másokat megölnek. Az ily emberek ki szoktak térni a baj elől. Hisz nincs érdeklökben, hogy állhatatosak maradjanak.

Czifra Elemér egy időben már azt hitte: az ángyika annyira meghódította, hogy kliensei is észreveszik; hanyagul dolgozott perein s aztán újra kiábrándult. Amint Emma kisasszonyt, Bárány Samu szőke fiatal hugát meglátta, ráfogta, hogy nincs párja a szőkeknek.

Bárány Samu nagyon meg volt lepve, hogy Czifra Elemér barátjával most csak keveset találkozhatik Malmos doktor uréknál, hát még mennyire meg volt lepve, mikor meghallotta, hogy most annál többet található Bárányéknál. Egész magatartásában is volt valami metamorphosis. Haja borzassága, mely fiatal süldő poétává kvalifikálta, egy reggel szépen lesimult, kabátja is jól ki volt porozva, rendben állott nyakkendője, szóval látszott, hogy most ismét új csillag tündököl; vigyázni kell, hogy fényénél észre ne vegyék az ő hanyagságát, borzasságát, rendetlenségét.

Az új csillag nem volt olyan követelő, hogy Czifra Elemér ügyvéd urat valami nagyon megkritizálta volna; sőt nagyon örvendett volna már annak is, ha Czifra Elemér úgy borzasan, kőzosan, de minél többször ellátogat. Az asszonyoknak néha igen különös izlésök van; hát még a tizenöt—tizenhat éves kis leányoknak! — Nem szépség, nem hódító külső, nem finom, művelt társalgás az, mi szívöket mozgásba hozza; elég, ha az udvarló a negyven évet meghaladta és nagyon sok, ha még kissé kopasz is, mi tekintélyt kölcsönöz. Azt már láthattad, hogy harmincz éves asszonyok vagy husz éven túl levő kisasszonyok szívesen elbeszélgetnek nagyon fiatal emberekkel; de azt már nehezen tapasztaltad, hogy egy tizenöt éves nagy leány deákgyerekbe lett volna szerelmes.

Elemér sokszor eljárt Bárányékhoz és azt tapasztalta, hogy a kis Emma kisasszony napról-napra fejlődik s már oly szép teremtés válik belőle, hogy Malmos Ábrahámné doktornénak sem nagyon derogálna becsülettel megállni a szép kis virágszál mellett.

Lehet is mondani, hogy Elemér ur már oly ritkán köszöntött be a doctor urékhoz, hogy az ángyika már ezért nyilvánosan szemrehányást is tett neki.

— Roppant elfoglaltatásom. Napról-napra szaporodnak a pöreim; reggel tárgyalás, délután foglalás. Nem találok időt; már mióta készülök.

Mentegeté magát az ügyvéd ur; hanem a doktornénak elég volt annyit mondani, hogy az egyik tárgyalást vagy exekuciót nem hívják-e »Emmácská«-nak, hogy a tisztelt ügyvéd ur oly zavarba jőjjön, hogy kalapját is háromszor a földre ejtse.

— Ugy-e, hogy eltaláltam a titkot? — No, no, azért ne pironkodjék, érdemes helyre jár. Emma olyan derék leány, kihez hasonlót nem találna barátom az egész városban. Eszes, okos, szép leány; örvendek, hogy magam is megismerkedtem vele.

— Igazán? — kérde Elemér és hálásan megköszönte a szép doktorné kegyes megemlékezését és csupán hálából meg félreértésből olyat czuppantott a piczi kezén, hogy valóságos ágyudörgésnek hallatszott.

Bárány Samu észrevevén Czifra Elemérnek hova pártolását, szívéből megörült, hogy egy emberrel kevesebb lábatlankodik, és szinte kívánta volna, hogy Malmos Friczi is inkább a hugába szeretne belé, talán akkor nem ödöngne olyan sokat a szép ángyika körül. De hátha Friczi nem is a maga jóvoltából, hanem a doktor ur meghagyása folytán van a szép asszony közelében? — Hátha a doktor öcsésére bizta a szép asszony őrzését? — Hisz ő maga sem féltékeny Friczire; miért legyen ő, hisz ő egész idegen hozzá?! — »Nem, nem, nem vagyok idegen! — Hazudik, aki azt mondja, hogy idegen vagyok. Testvére sem vagyok, rokona sem vagyok; hanem ő az enyém, én eljegyeztem magamnak gondolatban! — Sohsem szerettem senkit, sosem fogok mást szeretni! Oh, bár csak meghalnék, ha boldog nem lehetek! — Beh irigylem a többieket, ezeket a pillangókat, kik virágról virágra csapongnak. Én nem tehetem, még másra nem is nézhetek!«

Ezt a monológot senki sem hallotta, hanem azért Bárányéknál nem kis aggodalom volt Samu miatt. Ismerték a természetét, mely az asszonyokat kerüli, és most mégis annyiszor van Malmoséknál. Ennek nem jó vége lesz. Anyja meg a kis Emma kisasszony néhánéha úgy elkönnyeztek, hogy szomorúság volt látni. »Matild csak nem oly asszony, ki bolonditná Samut! — szólt Emma. Matild derék, becsületes asszony!«

(Folytatása következik.)

TÁRCA.

A szem.

A természet egyik legnemesb, legművészebb, sőt legcsudálatosabb remeke az emberi szem. Semmi ragyogóbban nem dicsőíti a Teremtő nagy művét, semmi ékesszólóbban nem hirdeti Isten mindenhatóságát, mint az emberi szemcsillagok.

A szem mintegy ablak a test épületén. Még a legszorgalmasabb ember is egész napon át kinéz ez ablakon, míg nem az éj elérkezik s az álom — ez öreg éjjeli őr — az ablakredőnyöket becsukja s a gondolatok lakszobájában minden lecsendesül.

Ez ablakok azonban nincsenek mindenütt egy anyagból s nem mindenkinél egy alkotásuak. Ezért néz ki minden ember

más- és másféleképp ez ablakon, mindegyik más dolgokat lát s másképp látja a tárgyakat. Alak, anyag és alkat azonban igen közönyös dolgok, mivel az ember nem csupán kitekinthet a világba, hanem a világ is vethet egy pillantást ez ablakon át a lélek lakszobájába s tudomást szerezhet magának az itt elhelyezett butorok- s kifüggesztett képekről, szóval az egész belső berendezésről, ki nem feledve még az azt fedő legcsekélyebb port s legfinomabb pókhálót sem. Mi minden látható itt e padlásszobácskában, ha az ablakok nyitva vannak s az ablaküvegek tiszták! Okosság és ostobaság, fenhéjázás és alázatosság, öröm és fájdalom.

Az ablaktáblák azonban nem mindig tiszták és átlátszók. Gyakran elhomályosítja azokat a jellemtelenség, s elégtelenítik a tettetés és képmutatás sárfoltjai, — de hol azok valóban homályosak, ott a természet lép fel szorgos szobalányként s megmossa azokat a könyvek tiszta vizével és teszi ezt különösen a gyengébb nem szolgálatában, mely a legkitünőbb, soha be

nem rekedő köny-vizvezetésre amugy is kizárólagos szabadalommal bír.

Ez ablakok azonban gyakran csak kirakatok. Tulajdonosuk mindenfélét tesz ide közszemlére, csak hogy azokkal reklámot csinálhasson. Nem ritkán a legszebb tárgyak vannak egynémelyiknél kiállítva, s mi mindent nem gondol még az ember a boltban található! Ha azonban ide belépünk, onnét vajmi sokszor még a legkelendőbb árucikkek, mint szellem, erény, elmeél s egyéb értékes tárgyak is hiányoznak. Minden látható a kirakatban. — nagyon kevés, vagy éppen semmi a boltban!

A szemben tükröződik a szív és lélek. Egy láthatatlan távirdasodrony húzódik a lélektől a szemekig, s alig fogamzik meg a gondolat, máris villanyszikraként a szemekbe szökell, hogy szavakkal elmondott sürgönyként más előtt is elárulja magát. Maga a szem nyelv és írás lehet. Lehet az a lélek photographiája, kaligraphiája, orthographiája, typo- s a léknél nem ritkán xan-tippographiája is. A szem egy nyílt s olvasható level, mely azonban különféle tartalmu s nem olvasható el bárki által. Hitellevele az a léleknek, nyomozólevele a lelkiismeretnek, aemesi levele a szerénység- és léleknagyságnak, adóslevele a gonoszságnak, szabadságlevele a ledérségnek, intőlevele a bizalmatlanságnak s szállítólevele a gondokkal terhelt léleknek. Gyakran váltólevel is lehet az, kibocsátva a lélek által a testre.

Tehát nem az irmodor, hanem »a szem az ember.« Minerva, ki a régiek hitregéje szerint egykor Jupiter fejéből ugrott elő, most a föld minden egyes szülöttjének szeméből jó napvilágra. Olvasható a szemben, hogy miért el valamely ember s miért volna képes meghalni, — mire született s mily keveset vesztett volna, ha egyáltalán nem születik. Látható ott mindaz, mi azok mögött lappang, mert a szem az érzés hőmérője s a lélek súlymérője.

A szem a gondolatok szinpadja. Játszik itt szerelmes, képmutató és eselszövő; előadnak bohózatokat, vig- és szomorujátékokat, noha gyakran nem tudni, hogy játék közben mi történik a színiakalok mögött.

A szem a belvilág hőmérője. Higanyoszlopa mutatja a szenvedély forróját, a kedélyesség melegét, a száraz tudományosság hidegét s az érzéketlenség fagypontját. Demokrata és aristokrata, koldus és milliomos mindjárt felismerhető azokban.

A szem a naivság bölcsoje, a gondolkozási tehetség nyitott ismerettára, a nőiesség igaz gyöngyének gyöngykagylója s vajmi sokszor az eltemetett ártatlanság koporsója. A szem vádlópadja a lelkiismeretnek s gyóntatópadja a léleknek.

A szem — különösen a leány szeme — gazdagon virágzó himes mező. Lehet ám a szem virággyán is botanizálni. Itt diszlik az ártatlanság lilioma s a szerénység ibolyája, itt nyílik az égő szerelem s itt ragad el bájával az első vonzalomnak könyek harmatesppjeitől csillogó rózsája. Itt a munkásság gyűszűvirága, ott a tetszelgés sarkantyúvirága; — itt nefelejts, ott pedig — noli me tangere.

De mikép is gyakorolhat gyújtó hatást a női szem szép kék villámsugára, s hol van erre nézve Victoria, Concordia, s ki tudja miféle biztosítótársaság, mely a férfivilágot e tüzkártól megóvjá? Ezek azon szemek, melyeknél ezeken megegetik magukat, s melyekért ezeken elégnék. Ezek azon szemek, melyek Anakreontól Petőfiig ezer meg ezer költeménynek adtak létet. Ezek azon szemek, melyek a tisztesség harcmezőjén aratnak diadalokat. Szeretreméltóságuk ostromlőütege a szem nyílt mezőjén van elhelyezve s ily ostromüteggel szemben a férfiszív erőssége nem egyszer tarthatatlan.

Vannak azonban becstelen diadalokat arató női szemek is. Nézésökről észrevehetjük már, hogy nem látni, hanem láttatni akarnak. Ezeknél a szemcsillagok bolygócsillagok, tűzők mesterséges tűzjáték, villámaik gyújtó rakéták — gimplik számára. Szemek beszéde azonban gyakran a legtisztább valóság, s ilyenkor szemök nem egyéb, mint gondolataik korcsmájának czéegere.

Nem egyszer beszéli a szem azon nyelvet is, mely Talleyrand szerint azért adatott az embernek, hogy gondolatait eltitkolhassa. Az ily szem mosolyog, ha a lélek sir s szerénységet színlel, midőn benn fenhéjazás honol. A szem a részvét könyeiben uszik, míg a szív kárörvendő érzelmeket táplál, s szemérmesen földre süttetik, mintha annak tulajdonosnője hármát sem tudna olvasni, pedig tán harmincznál is többet sorolhatna elő.

Valóban nehéz nyelv a szemek beszéde! A szemek külön nyelvtanát és szótárát kellene megírni, ha a szem-klassikusok és klassikusnok számtalan idylljeit, regényeit és drámáit megérteni akarnók.

Találkozzék tehát a szem abc-jének ez első kísérlete is az ítéset kegyes szemével, s szíveskedjenek kedves olvasóim, ha nekik ez, vagy amaz nem tetszik, arra vonatkozólag szemet hunyni.

Doleschall János.

HETI KRÓNIKA.

V. Ferdinánd, Ausztria császára és Magyarország apostoli királya f. hó 29-kén délután 3 óra 45 perczkor a halotti szentségek ajtatos felvétele után jobb létre szenderült.

Ferdinánd Károly Lipót Marczelin, I. Ferenc császár és Mária Terézia nápolyi és sicíliai hercegnő legidősb fia született Bécsben 1793-dik évi ápril 19-kén. Magyar királylyá koronáztatott Pozsonyban 1839. szept. 28-kán, a tényleges uralkodást azonban csak atyja halála után 1835. márcz. 2-kán vette át, s viselte a koronát 1848. dec. 2-ig. 1831. február 27-ikén nőül vette Mária Anna Pia hercegnőt, I. Viktor Emánuel szárdinai király leányát. Házasságuk a legboldogabb, de gyermektelen volt. Csehország királyává 1836. szept. 7-én, Lombardia és Venecze királyává 1838. szept. 6. kenetett föl. 82 évet, 2 hónapot s 10 napot élt. Özvegye jelenleg 75 éves.

Népeinek szeretete, a szegények áldása kíséri a szelid lelkületű, nemes királyt sirjába, kinek emléke áldott marad a népek szívében. A nemzet a legőszintébb részvéttel osztozik a szeretett királyi család mély fájalmában, s midőn könyeivel öntözi az örökre elköltözött fejedelem sirját, azon főhász kel ajkairól, hogy az örök világosság fényeskedjék neki.

Szomorú napra virradt június 28-ikán a főváros, vagy helyesebben szólva szomorúan, borzasztóan látta lehanyatlani szombaton a napot. Egy irtózatoss vihar jéggel s még irtózatoss

felhőszakadással, melyre a legöregebb emberek sem emlékeznek, oly rettenetes pusztításokat vitt végbe fővárosunk budai oldalán, melyeket látni, de hűn leírni nem lehet. Valóban megrendítő, a szívekig és vesékig ható irtózatoss látvány, mi szemeink elé tárul a vészteljes helyeken, melyek a szombat esti orkán szomorú színtereül szolgáltak.

Már napok óta alig elviselhető, s a saharai pusztá forróságával vetekedő hőség uralkodott. Szombaton délután felhők kezdtek mutatkozni, melyek este felé mindinkább sűrűbbek és setétebbek lettek. A légző szervekre kellemetlenül nehezede, fulasztó lég intőleg figyelmeztetett ugyan egy közeledő erős viharra, de senki még csak távolról sem sejtette, mily óriási orkánt és felhőszakadást fog hozni a legközelebbi negyed óra.

Esti hét óra felé nagy cseppekben kezdett hullani a forró kövezetre az eső, mely azonnal elpárologtatá a nedvességet. Majd sűrűbben esett s már mindenki azt hitte, hogy csendes jónyári eső lesz minden zivatar nélkül. Egyszerre elkezdett azonban zugni, mintha az elemek lánczaikat szétszakgatták volna, a szél orkányszerűleg ordított törve pusztítva mindent, mit útjában talált s mi nem volt elég erős, hogy ellenálljon hatalmának, az ég csatornái pedig iszonyatos mennydörgéstől és villámlástól kísérve megnyiták s ömlött a víz, mintha egy fejünk felett levő tenger fenéke kiszakadt s a vizét mind reánk öntötte volna. Ezzel egyidejűleg előbb mogyorónyi, majd galambtojásnyi sőt jóval nagyobb jégzápor lepte el a házak fedeleit, az utcákat s amit a szem láthatott. A víz az utcákon mint megáradt patak ugy folyt, a csatornák nem voltak képesek a leomló víztömeget befogadni s levezetni. Nyolcz óra felé megszűnt eső, orkán, villámlás, mennydörgés, mintha az elemek elfáradtak volna s pihenni akarnának. Ekkor lehetett csak látni, hogy mit mivelte a nagy vihar Pesten. Ezer és ezer száma tört össze ablakokat, a fákat lekoppasztotta, sokat derékban kettétört, a sétányok és kertek virágait, gyümölcseit pocsékká tette. A víz behatolt a pinczelakásokba, raktárakba, de ez már Pesten megszokott dolog egy kissé rohamosabb zápor alkalmával. Arról, hogy Budán mi történt, ekkor még senki sem bírt fogalommal. Azt mindenki gondolta, hogy ott a nagy zápor sok kárt tehetett, de azt még álmodni sem merté volna, mily irtózatoss pusztításokat vitt ottan a felhőszakadás végbe. Egy órai szünet után, kilencz felé újra megnyiták az ég csatornái és zuhogott az eső szakadatlanul egész éjjelig, midőn egyszerre kitisztult.

A pusztítás, mit ezen emberi emlékezetet felülmuló elemi háború végbevitt, borzasztó volt. Nem engedí lapunk szűk tere, hogy terjedelmesen leírjuk e nagy szerencsétlenséget, melynek híre minden részletével addig rég bejárta az egész országot, mikorra lapunk napvilágot lát. Elég legyen általánosságban megemlítenünk, hogy a hegyekről a Duna felé rohanó víz, melynek befogadására a csatornák és az ördögárka nem voltak elégségesek, magával hozott iszapot, fát, s 20—30 mázsás sziklákat, a csatornákat kifolyásuknál csakhamar eltömte, s ellepte az utcákat 3—6 láb magasságig, innen a pinczékbe és házakba tolvulva, honnan a meglepett lakosoknak alig volt idejük menekülni, vagyonuk megmentésére pedig gondolni sem lehetett. Az ár felszakította a befödött ördögárkot, emeletes házakat elsöpört mindenestül úgy hogy üres helyök maradt ott. Három egy emeletes, egy kétemeletes és vagy husz-harmincz kisebb ház pusztult így el, több házat pedig, melyek lakói kiköltöztettek, föl kellett támogatni, mert alapjaik veszélyesen alá voltak mosva. A budaijlaki templom kriptájába is betódult a víz, a kriptát fölfeszítette, innen azután ellepte a templom belsejét borzasztó pusztítást rive végbe.

Emberélet igen sok esett áldozatul, számos ló és kocsí veszett oda. Sok ember csak csodás módon menekült. Az eddig feltalált halottak száma meghaladja a százat, de mint mondják még többre megy számuk, melyet azonban még eddig hivatalosan nem lehetett constatálni. A szállóhegyekben a pusztítás iszonyu. — Nem csak az idei termés van tönkre téve, de évekre meg van fosztva a tulajdonos még a reménytől is, mert ugy kimosta a víz a talajt, hogy csak a kavics maradt s a szállótőnek semmi nyoma. Az összes kárt megközelítőleg három millióra becsülik.

Megemlítjük még, hogy a közlekedés a lovasuton, a fogaskerekű vaspályán hosszabb időre lehetetlenné van téve, s a déli vaspálya is Promontorig felfüggesztette néhány napra a közlekedést, mert a víz a budai indóházban és a vonalon is igen nagy károkat tett. Aki most a fővárosból a déli vaspályán utazni akar, annak gőzhajón Promontorig kell menni s csak ott ülhet vasuti kocsiba.

xyz.

RÖVID HIREK.

— Királyunk ő Felseége június 28-ikán reggel 6 órakor érkezett Égerbe, hogy az átutazó orosz cárt fogadja. Midőn az orosz udvari vonat megérkezett. Sándor cár azonnal elhagyta a kocsit s a perronon álló uralkodónk felé sietett. A két fejedelem többször megölelte és szívélyesen megcsókolta egymást. Kilencz és fél órakor ő Felsegeik az orosz udvari vonaton Bodenbach felé elindultak. Bodenbachban a szász királyi herczeg fogadta az uralkodókat, honnan az orosz cár Drezdába, királyunk ő Felsege pedig Budweison át Ischlbe utazott.

— József főherczeg ő fensége mult kedden Dévára rándult s szemlét tartott az ottani központi honvéd-csatáriskola felett. Ő fensége a tapasztalt előmenetelről igen elismerőleg nyilatkozott.

— Simor János bíbornok hg-primás ő eminentiája a nyitra-pásztói kath. iskola építésére 100 frotot adományozott.

— Deák Ferencz mult szerdán este a nagy hőség miatt rosszul lett, de rosulléte másnap már jobbra fordult.

— Trefort miniszter mult héten Egerben volt s hétfőn megtekintette az ottani tanintézeteket, melyekről nem győzött elég magasztalólag nyilatkozni.

— Ipolyi Arnold, besztercebányai püspök ur ő méltósága az idén is, mint rendszeren, ezer forintot adományozott egyházmegyéje szegényebb sorsu káplányainak javadalmazására.

— Strossmayer diakovári püspök szeptember 8-ikán fogja megünnepelni egyházmegyéje átvételének negyedszázados évfordulóját.

— A hollandi trónörökös és oraniai herczeg Barange kapitány név alatt a mult héten fővárosunkban időzött. Vezetője gr. Zichy Jenő volt. A magas vendég megtekintette a nemzeti muzeumot s a Margitszigetet, másnap Mezőhegyesre utazott egy államhivatalnok kíséretében az ottani híres ménes megtekintésére.

— Fölhívás könyöradományokra. A június 26-diki borzasztó vihar és felhőszakadás, mely fővárosunkat meglátogatta, irtózatoss pusztítást vitt a budai oldalon végbe s leirhatlan nyomort és inséget hagyott maga után. Százakra és százakra megyen azon szerencsétlenek száma, kik nem csak minden vagyonuktól megfosztva, de lakás nélkül másoknál kénytelenek menedéket keresni, s mások könyöradományjaiból tengetni életüket. Özvegyek, árvák, tehetetlen aggastyánok, kiket a kériel-

hetlen elemek pár órai dühöngése megfosztott támaszuktól, a könyörületes szívek támogatására szorulva segélyért esedeznek. A hatóság s egyesek az inség első perczében segélyökre siettek ugyan a szerencsétleneknek, de mindez nem elég a nagy nyomor enyhítésére. Lapunk szerkesztősége is készséggel fogad e célra minden bár legesekélyebb adományt, s azt nyilvánosan nyugtázva rendeltetése helyére juttatja.

— Szent László király napján, vasárnap az egyetemi templomban délelőtti 10 órakor a Szent-László-Társulat budapesti tagjai ünnepélyes ajtatosságra gyűltek egybe. Az istenitisztelest teljes segédlet mellett a társulat nagyérdemű alelnöke, Róder Alajos kanonok ur végezte, Czibulka Nándor központi papnöveldei lelkiigazgató pedig emelkedett szellemű szentbeszédet tartott, melyben a társulat céljairól szólva fejtegette a katolikusok kötelemait az egyház közszükségei és az egyház szorongatott fejének segélyezésében; történeti adatokkal illusztrálva, mennyi hálaival tartozik különösen Magyarországra a római pápának, kik hazánkat annyiszor és oly jelentékeny segélyzésekben részesítették. Az istenitisztelest alatt a központi papnövelde jeles énekkara lélekemelően működött közre.

— A budapesti központi papnövelde magyar egyházi-irodalmi iskolája június 24-ikén tartotta szokásos évi alapítási ünnepélyét. Ezen buzgó irodalmi kör, mely már annyi jeles férfit adott a hazának s egyháznak, buzgón folytatja önképző működését, s valóban csak a legőszintebb örömmel s elismeréssel lehet megemlékeznünk csütörtöki ünnepélyéről, mely amily lélekemelő époly élvezetes volt. Az ünnepély a papnöveldei nagy könyvtárhelyiségben ment végbe diszes közönség előtt. A növeldei dalárda »Hymnus szent Alajoshoz« című énekkel nyitotta meg az ünnepélyt, mely után Pozsgay József ezévi elnök tartalmas beszéde következett, ezt Haydnnek egy »imája« követé. Czobor Béla ezután ily című értekezést tartott: »A régészet és a hittudományok«, mely ugy tárgyánál mint kidolgozásánál fogva mindvégig leköté a figyelmet. A »papai hymnus« eléneklése után, melyet a kar nagy praecisióval adott elő, Hájnal József »Mi vagy te ember?« című saját költeményét szavalta el. Ezen csinos költeményt lapunk mai számában közöljük. — Dunay Alajos ezévi jegyző jelentésének felolvasása után megint az énekkar szólalt meg. Végül az ünnepély programjának befejezése után a papnövelde igazgatója Róder Alajos apát-kanonok ur ő nagysága buzdító és lelkesítő szavakat intézett az irodalmi kör derék ifju tagjaihoz további munkásságra intvén őket. Az ünnepély ezzel véget ért.

— Tóth Miklós egyetemi hittanár a munkácsi székeskáptalanhoz kanonokká neveztetett ki.

— A királyi magyar testőrség kapitányává ő Felsege a király Fratricsevics Ignác altábornagyot nevezte ki, s egyttal neki a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

— A nemzeti színház rég üresedésben levő intendánsága f. hó 25-én betöltetett. Ő Felsege intendánsa báró Podmaniczky Frigyes, a fővárosi közmunkák tanácsának alelnökét nevezte ki meghagyván őt előbbi alkalmazásában is.

— Gróf Szapáry Gyula diszes kápolnát építtetett taksonyi birtokán, melyet, mint a lapok jelentik, az egri érsek ur ő exciája szentelt föl.

— A budapesti tudomány egyetem ujjaalakításának 95-ik évfordulója június 25-ikén nagy és diszes közönség

jelenlétében ünnepeltetett meg. Dr. Kovács József rector az egyetem alkotányáról tartott érdekes és remek előadást s beszédében azon ohajtásnak adott kifejezést, hogy az egyetem az angol egyetemek mintájára teljes függetlenséggel ruháztassék föl s tanárait maga válaszsza és nevezze ki. Ezután kiosztattak az ezévi jutalomdíjak.

— A kassai székesegyház, a hazai középkori építészeten ezen remekét, a június 20-iki éji nagy zivatar, mely a városban roppant károkat tett, nagyon megrongálta. A kereszt a tornyon elgörbült, több apró tornyot és ékitményt a szél letört.

— Ingyen Duna-fürdőket fognak a fővárosban föllállítani a munkások és a szegényebb néposztály számára. A fővárosi főorvos saját kezdeményezéséből alkalmas helyeket szemelt ki s mérnökökkel együtt megvizsgálta. Ezen helyek el fognak készíttetni, hol aztán mindenkinek szabad lesz ingyen fürdeni. Valóban ideje volt ezen irányban végre gondoskodni, mert a szegény nép, mely a drága fürdőbe nem mehetett s a szabad Dunában való fürdéstől életveszély miatt el volt tiltva, nem részesülhetett azon jótétményben, hogy üdülést találjon a test-edző fürdésben.

— Lendvay Márton elsőrendű szíveszünk egészségi állapota aggasztó fordulatot vett. A Balaton-Füredről érkező hírek nem nyújtanak reményt életéhez.

— Kozmata fényképészt a kalkuttai fényképkiállítási bizottság ezüst éremmel tüntette ki szép fényképeieért.

Magyarhonban

legbővebben főszerelt gyári-raktár

Misemondó ruhák

és egyházi-szerekkel

római katolikus és görög rítusban.

Misemondó-ruhák,

Dalmatikák, pluvialék,

albák, rochette,

zászlók, lobogók stb.

Monstranzok, kelyhek

ciboriumok, füstölök,

lámpák, gyertyatartók,

tűzaranyozott, chinaezüst-

és próba-ezüstből.

PONTIFICÁLÓ ESZKÖZÖK

leggazdagabb kiserelésig.

OBERBAUER ALAJOS,

váci-utca 15. szám, Budapesten.

(26-52.)

